

{ } { }

Bakara Suresi

186

GİT

◀ Bakara / 186 ▶

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ
دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي
وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ

Türkçe Transcript

Ve-izâ seeleke ‘ibâdî ‘annî fe-innî karîb(un)^(s) ucîbu da’vete-ddâ’i
izâ de’ân(i)^(s) felyestecîbû lî velyu/minû bî le’allehum
yerşudûn(e)

Abdulkaki Gölpınarlı Meali

Kullarım, sana beni sorarlarsa bilsinler ki ben, muhakkak onlara pek yakınım. Beni çağıran, bana dua eden kişiye çağırıldığı, dua ettiği anda icabet ederim. Artık onlar da benim çağırmama koşsunlar, bana inansınlar da doğru yolu bulsunlar.

Abdullah-Ahmet Akgül Meali

(Ey Nebim!) **Kullarım Sana Beni soracak olursa (onlara de ki:) muhakkak ki Ben (onlara) pek yakınım. Bana dua ettiği zaman, dua edenin duasına cevap veririm. Öyleyse, onlar da Benim çağırma cevap versinler ve Bana (hakkıyla) iman etsinler. Umulur ki (böylece) irşad (doğru yolu bulmuş) olacaklardır.**

Abdullah Parlıyan Meali

Eğer kullarım sana beni sorarlarsa, şüphesiz ki ben onlara çok yakınım. Dua edenin duasına, her zaman karşılık veririm. Öyleyse kullarım da benim davetime uysunlar ve bana inansınlar ki, doğru yolu bulabilsinler.

Ahmet Tekin Meali

Kullarım sana beni sordukları zaman, benim kendilerine daima yakın olduğumu söyle. Bana dua ettiği vakit, dua edenin duasını kabul ederim, dileğini yerine getiririm. O halde kullarım da benim davetime uysunlar, bana imân etsinler. Umulur ki, doğru, huzurlu ve aydınlık yolu bulurlar.

Ahmet Varol Meali

Kullarım sana benden sorarlarsa (bilsinler ki) ben onlara yakınım. Bana dua ettiğinde dua edenin duasını kabul ederim. Şu halde benim çağırma kulak versin ve bana iman etsinler. Olur ki doğru yola uyarlar.

186.İbnu Cerir, İbnu Ebi Hatim, İbnu Merdeviye ve daha başkalarının bildirdiklerine göre bir bedevi Resulullah (a.s.)`a gelerek: "Rabbimiz bize yakın mıdır? Eğer öyleyse O`na münacât edelim (alçak sesle yalvaralım). Yoksa uzak mıdır? Eğer öyleyse o zaman nida edelim (yüksek sesle yalvaralım)" dedi. Resulullah (a.s.) bu soru karşısında sustu. Bunun üzerine Yüce Allah bu âyeti kerimeyi indirdi. Abdurrezzak`ın Hasanı Basri`den rivayet ettiğine göre Resulullah (a.s.)`ın sahabileri: "Rabbimiz nerededir?" diye sordular. Bunun üzerine bu ayeti kerime indirildi. Bu rivayet mürseldir. (Çünkü Hasanı Basri tabiindendir). Bu ayeti kerimenin iniş sebebi hakkında daha başka rivayetler de bulunmaktadır.

Ali Bulaç Meali

Kullarım Beni sana soracak olursa, muhakkak ki Ben (onlara) pek yakınım. Bana dua ettiği zaman dua edenin duasına cevap veririm. Öyleyse, onlar da Benim çağırma cevap versinler ve bana iman etsinler. Umulur ki irşad (doğru yolu bulmuş) olurlar.

Ali Fikri Yavuz Meali

(Ey Rasûlüm) kullarım sana benden sordularsa, muhakkak ki ben çok yakınımıdır; bana dua edince, dua edenin duasını kabul ederim. O halde onlar da benim dâvetime koşsunlar ve bana hakkıyla iman etsinler ki, doğru yola ulaşmış olsunlar.

Bahaeddin Sağlam Meali

Eğer kullarım, Beni senden sorarlarsa bilsinler ki; Ben yakınım. Bana dua ettiği zaman, her dua edene cevap veririm. Onlar da Benim emrime cevap versinler; Bana inansınlar ki, doğru yola, doğru kararlara varsınlar.

Bayraktar Bayraklı Meali

Kullarım sana beni sorduklarında de ki ben çok yakınım; bana dua ettiğinde, dua edenin isteğine karşılık veririm. O halde, benim davetime uysunlar ve bana güvensinler ki doğru yolu bulabilsinler.[33]

[33] Dua kavramı hakkında geniş bilgi için bk. Bayraklı, KUR'ÂN TEFSİRİ, II, 437-447.

Besim Atalay Meali (1965)

Ne zaman ki, kullarım senden beni sorarlar, ben yakınım onlara, cevap veririm beni çağırana, onlar da bana cevap verip manalar, ola ki yetişirler

Cemal Külünkoğlu Meali

Kullarım, beni senden sorarlarsa, (bilsinler ki) gerçekten ben (onlara) yakınım. Bana dua edince dua edenin duasına cevap veririm. O halde onlar da benim çağrıma olumlu karşılık versinler ve bana inansınlar/güvensinler ki doğru yolu bulsunlar.

Bkz. 3/195

Duanın sadece Allah'a özgü olması gerekliliği, ayetteki "Ben" zamiri ile iyiden iyiye vurgulanmıştır. Allah; "Kullarım" ifadesini kullanarak insanlara karşı büyük bir incelik gösterirken, "Ben onlara yakınım," diye buyurarak da buradaki "Ben" zamiri ile duaların yalnız ona has kılınması gerekliliğini de ortaya koyuyor. Ayrıca dikkat edilmelidir ki "Onların duasını iştirim." demiyor; "Dua edenin duasına karşılık veririm." buyuruyor. Bu yakınlığın arkasından da kullarının da kendi çağrısına olumlu karşılık vermesini, yani Hakk'a karşı ilgili ve duyarlı olarak Allah'ın istediği şekilde, samimi kul bilinci ve farkındalığıyla yaşamalarını istiyor.

Cemil Said (1924)

Yâ Muhammed! Sana benden bahs itdikleri vakit ben yanlarında bulunacağım, benden istimdâd idenin du'âsını kabûl ideceğim. Lâkin doğru yolda yürümek için beni dinlesünler, bana inansınlar.

Diyanet İşleri Meali (Eski)

Kullarım sana Beni sorarlarsa, bilsinler ki Ben, şüphesiz onlara yakınım. Benden isteyen, dua ettiğinde duasını kabul ederim. Artık onlar da davetimi kabul edip Bana inansınlar ki doğru yolda yürüyenlerden olsunlar.

Diyanet İşleri Meali (Yeni)

Kullarım, beni senden sorarlarsa, (bilsinler ki), gerçekten ben (onlara çok) yakınım. Bana dua edince, dua edenin duasına cevap veririm. O hâlde, doğru yolu bulmaları için benim davetime uysunlar, bana iman etsinler.

Diyanet Vakfı Meali

Kullarım sana, beni sorduğunda (söyle onlara): Ben çok yakınım. Bana dua ettiği vakit dua edenin dileğine karşılık veririm. O halde (kullarım da) benim davetime uysunlar ve bana inansınlar ki doğru yolu bulalar.

Rivayete göre bir bedevî Resûlullah (s.a.)a «Rabbimiz yakın mıdır yoksa uzak mıdır? Yakınsa ona fısıltı şeklinde dua edelim, uzaksa bağıralım» dedi. Bunun üzerine âyet indi. Allah'ın istediği iman ve itaattir. Allah, iman edip itaat edenlerin dualarını kabul edeceğini vadetmiştir. Gerçek manada iman edip Allah'a kulluk edenlerin duası kabul olunur.

Edip Yüksel Meali

Kullarım beni sana soracak olurlarsa bilsinler ki ben yakınım. Beni çağırdığı vakit çağırının çağrısına karşılık veririm. Doğru yolu bulmaları için onlar da bana karşılık vermeli ve bana inanmalı.

Elmalılı Hamdi Yazır Meali

Şayet kullarım, sana benden sordularsa, gerçekten ben çok yakınımıdır. Bana dua edince, duacının duasını kabul ederim. O halde onlar da benim davetime koşsunlar ve bana hakkıyla iman etsinler ki, doğru yola gidebilsinler.

Elmalılı Meali (Orijinal)

Ve şayed kullarım sana benden sual ettilerse muhakkak ki ben çok yakınımıdır, bana dua edince duacının duasına icabet ederim o halde onlar da benim da'vetime koşsunlar ve bana hakkile iman etsinler ki rüşd ile gidebilsinler

Erhan Aktaş Meali

Kullarım, sana, Ben'i sorarlarsa bilsinler ki Ben, yakınım¹. Bana dua edenin, duasına karşılık veririm. O halde onlar da Benim çağrımaya uysunlar ve Bana gerçek anlamda iman etsinler ki doğru yola kavuşmuş olsunlar.

1- Bana ulaşmak için başka bir varlığı aracı edinmeniz, "vesile" aramanız gerekmez. Ayette Müşriklerin, "Allah'a yaklaşmak için ilah edindiklerini" iddia etmelerine cevap verilmektedir.

Hasan Basri Çantay Meali

Kullarım (Habîbim) sana beni sorunca (haber ver ki) işte ben muhakkak yakınımıdır. Bana düâ edince ben o düâ edenin da'vetime icabet ederim. O halde onlar da benim da'vetime (itaatle) icabet ve bana İman (da devam) etsinler. Tâki (o sayede) doğru yola ulaşmış olalar.

Hayrat Neşriyat Meali

(Habîbim, yâ Muhammed!) Kullarım sana benden sorarsa, şübhe yok ki ben(onlara) pek yakınım.(3) Bana duâ ettiği zaman duâ edenin duâsına cevap veririm;(4) öyle ise(onlar da) benim (rızâm) için (da'vetime) icâbet etsinler ve bana îmân etsinler; tâ ki hak yolu bulsunlar.

(3)Herşey kendisinden son derece uzak olduğu hâlde Cenâb-ı Hakk'ın herşeye herşeyden daha yakın olduğu hakkında bakınız; (sahîfe 518, hâşiye 1)

*(4) "Eğer desen: 'Birçok def'a duâ ediyoruz, kabûl olmuyor. Hâlbuki âyet umûmîdir, her duâyaya cevap var, ifâde ediyor?' El-cevab: Cevab vermek ayırdır, kabûl etmek ayırdır. Her duâ için cevap vermek var; fakat kabûl etmek, hem aynı matlûbu (istenileni) vermek, Cenâb-ı Hakk'ın hikmetine tâbî'dir." (Sözler, 23. Söz, 106)
Ayrıca bakınız; (sahîfe 156, hâşiye 3; sahîfe 365, hâşiye 2; sahîfe 387, hâşiye 2)*

İlyas Yorulmaz Meali

Kullarım beni senden sordukları zaman, ben onlara çok yakınım. Beni çağırdığı zaman çağırının çağrısına (duasına) icabet ederim.

O halde onlarda benim çağrıma icabet etsinler ve bana inansınlar ki, böylece olgunluğa ulaşmaları umulur.

İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu

Kullarım Beni senden sorunca, bilsinler ki gerçekten Ben onlara yakıным. Ben onların çağrısına gelirim. Öyleyse, onlar da Benim çağrıma gelsinler. Bana inansınlar ki böylelikle doğru yola erişebilsinler.

İsmail Hakkı İzmirli

Kullarım sana beni sordukları zaman onlara bildir ki ben onlara yakıным, dua edecek kimse, bana dua ettiği zaman duasını kabul ederim. Artık rüşte ermeleri için bana icabet etsinler, bana iman getirsinler [10].

[10] Onları imana, ta'ate dâvet ettiğim zaman dâvetime icabet etsinler. Bana olan imanlarında sebat eylesinler ki salâha, hakka nâil olsunlar.

Kadri Çelik Meali

Kullarım sana beni sorduklarında, (bilsinler ki) ben şüphesiz yakıным. Benden isteyenin, dua ettiğinde duasını kabul ederim. Artık onlar da davetimi kabul edip bana iman etsinler. Umulur ki kemale erişirler.

Mahmut Kısa Meali

Ey Peygamber! **Eğer kullarım sana Beni sorarlarsa, şunu hiç unutmasınlar ki, Ben insana şah damarından daha yakıным.** O hâlde, hiçbir aracıya başvurmadan, doğrudan Bana yalvarıp Benden istesinler, çünkü **Bana duâ edip yalvaranın yakarışına cevap veririm**, onun duâsını işitir, uygun görürsem dileğini kabul ederim. **Öyleyse, onlar da benim çağrıma uyup bana iman etsinler ki**, böylelikle **doğruluk ve olgunluğa ulaşabilsinler.** “Duâdan uzak durmamalı, kendinizi onun hayır ve bereketinden mahrum bırakmamalısınız. Çünkü duâ, kulun kendi hâlini Allah’a bildirmesi değil, acziyetini itiraf ederek alçakgönüllülükle O’nun huzurunda boyun eğmesi ve tüm benliğiyle O’nu duyumsaması, zikretmesidir. Ayrıca Allah, kullarına vereceği bazı nîmetlerini birtakım sebep ve şartlara bağlamıştır. Fakat bunu yaparken, gereksiz yükümlülükler icat ederek hayatı çekilmez hâle getirmekten de kaçınmalısınız: Allah tarafından herhangi bir yasaklama getirilmediği hâlde, bazı Müslümanlar oruç gecelerinde cinsel ilişkinin yasak olduğuna inanıyor, bununla birlikte zaman zaman kendilerine hâkim olamayıp bu yasağı çiğniyorlardı. İşte bu yanlış anlayışı düzeltmek ve konuya açıklık getirmek üzere, şu ayet nazil oldu:

Mahmut Özdemir Meali

Kullarım senden beni sordukları zaman artık ben, yakıным. Bana dua ettiği zaman Duacı’nın duasına icabet ederim / karşılık

veririm. Benim icabet etmemi istesinler, bana iman etsinler!
Umulur ki rüşde / doğruluğa erişirler.

Mehmet Çakır Meali

Eğer kullarım sana, beni sorarsa, ben yakınım. Biri bana yürekten yalvarırsa, bu yalvarıya anında cevap veririm. Yeter ki bana karşılık versinler, yeter ki bana inansınlar. Herhalde olgunluğa ulaşmışlardır.

Mehmet Çoban Meali

İnsanlar beni senden sorarlarsa onlara de ki; “Allah size çok yakındır. Allah ile aranızda birilerini koymanıza gerek yoktur. Sadece Allah’a dua edin! Dua ederken başkalarının arkasına sığınmanıza gerek yoktur. Rabbinizin huzurunda dua ederken, şunun yüzü suyu hürmetine, bunun yüzü suyu hürmetine diye Allah’a yaklaşmanıza gerek yoktur. Allah’a yakın olup, bütün yakınlığıyla dua eden kişinin hürmeti, Rabbinizin katında daha yücedir. Çünkü Rabbiniz bilir ki; inançla, samimiyetle Rabbine yönelen insan, derecesini yükseltmiş, Rabbinin katında büyük bir hürmeti hak etmiştir. Dua ederken başkalarının yüzü suyu hürmetine dua edenlerin kendilerine güvenleri yoktur. Samimiyetleri yoktur. Sizler dualarınıza samimiyet katar, sadece Allah’a güvenir, araya kimseyi sokmazsanız, Allah yaptığınız dualara karşılık verir. Doğru yolu bulmak, bu yolda yürümek için sadece Allah’a dua edin, aracılara ihtiyaç duymayın. Eğer Allah’ın davetine uyarsanız, ayetleriyle açıklanan gerçeklere iman ederseniz, hesap günü yüzünüzün akıyla çıkarsınız”

Mehmet Okuyan Meali

Kullarım sana, beni sorduğunda (de ki): “Ben (kendilerine) çok yakınım. [*] Bana dua ettiği zaman, dua edenin çağrısına cevap veririm. [*] (Kullarım) benim davetime uysunlar [*] ve bana inansınlar ki doğru yolu bulabilsinler!”

Benzer mesajlar: Enfâl 8:24; Hûd 11:61; Kâf 50:16; Vâkı‘a 56:85; Mücâdele 58:7. Yüce Allah, oruçlunun oruç günlerini tamamlamasını isterken aynı zamanda şanını yüceltmelerini ve böylece şükretmelerini hükme bağlamaktadır. Ardından Hz. Muhammed’den, kendisinin kullarına çok yakın olduğunu ilan etmesini istemekte ve böylece kendisinin konumunu merak edenlerin merakını gidermektedir. Hadîd 57:4’te Yüce Allah’ın insanlarla birlikte olduğu ifade edilmekte, Mücâdele 58:7’de ise her halükârda Yüce Allah’ın insanların yanında bulunduğu belirtilmekte, O’nun yakınlığına dair bir bilinç verilmek istenmektedir. Benzer mesaj: Mü’min 40:60. Yüce Allah her duaya cevap verecektir; ancak bu durum dualara, edildiği içeriğin birebir karşılığı şeklinde cevap verileceği anlamına gelmemektedir. Çünkü insanlar bazen hayır niyetiyle şerri de dileyebilirler. Bkz. İsrâ 17:11 Benzer mesaj: Enfâl 8:24.

Mehmet Türk Meali

Eğer kullarım sana Benden sorarlarsa; Ben (kendilerine) pek yakınım,¹ Bana dua ettiği zaman dua edenin duasını kabul ederim.

O halde onlar dosdoğru yolu bulabilmeleri için Benim emirlerime uysunlar ve Bana gerçekten inansınlar.²

*1 Burada "kişisel yakınlık" ile duâları kabuldeki sür'ate mecâz yapılmıştır. Zîrâ Allah, mekândan münezzehe olduğu için, Onda mekânî yakınlık var sayılırsa; mekânın bir kısmını Onun kapsamasının dışında ve mekânı Ondan daha geniş farz etmiş oluruz. Bk. (Kaf: 16)
2 Allah, duâları ancak bu şartlarla kabul eder. Duâ, küçüğün büyükten, âcizin güçlüden, arzusunu sözle ve hal diliyle ricâsı demektir. Bk. (A'raf: 155)*

Muhammed Esed Meali

EĞER kullarım sana Benim hakkımda sorular sorarlarsa - (bilsinler ki) Ben çok yakınım; dua edenin yakarışına her zaman karşılık veririm: Öyleyse onlar da Bana karşılık versinler ve Bana inansınlar ki doğru yolu bulabilsinler.

Mustafa Çavdar Meali

Kullarım sana beni sorarlarsa; şüphesiz ben çok yakınım. Bana dua edenin; dua ettiğinde, duasına karşılık veririm. O halde onlar da benim davetime icabet etsinler ve bana inanıp güvensinler ki doğru yolda olsunlar. 50/16, 3/193, 3/159

Mustafa İslamoğlu Meali

Kullarım sana Benden sorduklarında, iyi bilsinler ki Ben çok yakınım:[361] Bana dua edenin çağrısına karşılık veririm. Öyleyse onlar da icabeti yalnız Benden beklesinler ve Bana tam güvensinler ki, hak yoluna yöneltilsinler.[362]

*[361] Kâf 16 ışığında zımnen: O kadar yakınım ki, şahdamarından bile; dolayısıyla Bana yakın olmak isteyen şahdamarına, yani kendine yakın olmak zorundadır. Kendini kaybeden beni dünden kaybetmiştir.
[362] Dua kalbin Allah'la konuşmasıdır. Allah Rasûlü duanın önemini şöyle izah eder: "Allah katında duadan daha üstün bir insan davranışı yoktur" (Tirmizî, De'avât 1). Bu kadar büyük ve ölümsüz bir hakikati bu denli sade ve yalın bir dille anlatmak ancak kelâm-ı ilâhîye mahsus bir özellik olsa gerek.*

Ömer Nasuhi Bilmen Meali

Ve kullarım sana Ben'den sual ettikleri zaman şüphe yok ki, Ben pek yakınım. Bana dua ettiği vakit dua edenin dâvetine icabet ederim. Artık onlar da Benim için icabet etsinler. Ve Bana imân eylesinler. Tâ ki hakka isabet etmiş olalar.

Suat Yıldırım Meali

Kullarım Ben'i senden soracak olurlarsa, bilsinler ki Ben pek yakınım. Bana dua edenin duasına icabet ederim. Öyleyse onlar da dâvetime icabet ve Bana hakkıyla inanıp tasdik etsinler ki doğru yolda yürüyerek selâmete ersinler.

Süleyman Ateş Meali

Kullarım, sana benden sorar(lar)sa (söyle): Ben (onlara) yakınım. du'a eden, bana du'a ettiği zaman onun du'asına karşılık veririm. O

halde onlar da bana karşılık versin(benim çağrıma uysun)lar, bana inansınlar ki, doğru yolu bulmuş olalar.

Süleyman Tefik (1927)

(Yâ Muhammed) Eğer kullarım sana benden sorarlar ise ben yakınım, bana du'â idenlerin du'âsını kabûl ve icâbet iylerim onlar da (da'vetime) icâbet itsünler ve bana îmân iylesünler ki rüşd ve hidâyete nâil olalar. [2]

[2] Medine yahûdilerinden bir takımı "Allah bizim du'âmızı nasıl işidir" demişler ve diğer bir kavle göre de ashâbdan ba'zıları "Allah bize yakın mı veya uzak mıdır" diye suâl itmişler ve cevâben de bu âyet nâzil olmuştur.

Süleymaniye Vakfı Meali

Kullarım sana beni sorarlarsa, ben onlara yakınım. Beni yardıma çağıranın çağrısına cevap veririm. Onlar da benim çağrıma cevap versinler ve bana güvensinler ki olgunlaşabilsinler.

Şaban Piriş Meali

-Kullarım benden sana sorarlarsa; şüphesiz ben yakınım. Bana dua edenin, dua ettiği zaman, duasına karşılık veririm. O halde onlar da benim davetime icabet etsinler ve bana inansınlar ki doğru yolda olsunlar.

Ümit Şimşek Meali

Kullarım senden Beni sorarlarsa, Ben çok yakınım. Bana dua ettiğinde, dua edenin duasına cevap veririm.(88) Onlar da Bana cevap versinler ve Bana iman etsinler ki, doğru yolu bulmuş olsunlar.

(88) Kim olursa olsun, dua edenin duasına; nerede, ne zaman, nasıl ve niçin olursa olsun, dua ettiği zaman; hiçbir aracı olmadan, her anda, her yerde, herkesin, her duasına Ben cevap veririm. O, dua ettiği anda Benim huzurumdadır. Ben zaten ona çok yakınımdır; onun duasını işitirim.

Yaşar Nuri Öztürk Meali

Kullarım sana benden sorarlarsa ben Karîb'im, gerçekten çok yakınım. Dua edenin çağrısına, bana çağırıp yakardığı anda cevap veririm. Hadi onlar da bana karşılık versinler, bana inansınlar ki doğru ve iyiyi bulabilsinler.

Eski Anadolu Türkçesi

dağı kaçan şora saña kullarum, benden: bayık ben yakınvan; uy virürin kığıranañ kığırmağına, kaçan okısa beni. pes uy virsünlez baña dağı imân getürsünler baña, anuñ-içün kim togru yol bulalar.

Satır Altı Meal (1534)

Dağı kaçan şorsalar saña yâ Muhammed, benüm kullarum benden. Pes menözlerine yakın-men, kabûl eyler-men du'â eyleyiciler

du‘āsın. Kaçan bañadu‘ā eyleseler baña icābet eylesünler. Dahı imān getürsünler baña. Ola kimanlar hidāyet bulalar.

Bunyadov-Memmedeliyev

(Ya Rəsulum!) Bəndələrim Məni səndən soruşduqda söylə ki, Mən (onlara) yaxınam. Dua edib Məni çağıranın duasını qəbul edəram. Gərək onlar da Mənim çağırışımı qəbul edib Mənə iman gətirsinlər. Bununla da, ola bilsin ki, doğru yola yetişsinlər.

M. Pickthall (English)

And when My servant question thee concerning Me, then surely I am nigh. I answer the prayer of the suppliant when he crieth unto Me. So let them bear My call and let them trust in Me, in order that they may be led aright.

Yusuf Ali (English)

When My servants ask thee concerning Me, I am indeed close (to them): I listen to the prayer of every suppliant when he calleth on Me: Let them also, with a will, Listen to My call, and believe in Me: That they may walk in the right way(194).

194 These verses 186 and 188 are not foreign to the subject of Ramadan, but emphasise its spiritual aspect. Here we are told of prayer and the nearness of Allah, and in 188 we are asked not to "eat up" other people's substance.